

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง แนวทางการประหยัดพลังงาน กรณีศึกษา
ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ
สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

จัดทำโดย นางสาวสุภาววรรณ วงศ์วิวัฒนะ
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
สังกัด ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ
สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๒๓
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘

๑. ชื่อเรื่อง **แนวทางการประหยัดพลังงาน กรณีศึกษาของฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ
สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย**

๒. หลักการและเหตุผล

สถานะโลกปัจจุบันมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอุตสาหกรรมรวมทั้งเป็นการเพิ่มจำนวนประชากรอย่างต่อเนื่องทำให้ความต้องการใช้พลังงานมีจำนวนมากขึ้นหลายเท่าตัวส่งผลกระทบต่อแหล่งที่มาของพลังงาน นั่นคือ ทรัพยากรที่มีอยู่ล้วนถูกนำมาใช้เพิ่มขึ้นตามปริมาณของพลังงานที่สูญเสียไป พลังงาน คือสิ่งที่มีค่าและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของเราทุกคนไม่ว่าจะเป็นพลังงานไฟฟ้า พลังงานน้ำ พลังงานน้ำมัน เชื้อเพลิง ซึ่งความต้องการใช้พลังงานมีอัตราที่เพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี ในขณะที่พลังงานต่าง ๆ มีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น วิธีการประหยัดพลังงานซึ่งทำได้ทุกแห่งไม่ว่าจะในบ้าน ในรถยนต์ ในโรงเรียน และในสถานที่ทำงาน แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าเราจะทำอย่างไรถึงจะช่วยกันประหยัดพลังงานของชาติให้เพียงพอกับความต้องการใช้ของทุกคนจึงเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์และทวีความสำคัญขึ้น รัฐบาลได้กำหนดให้ ทุกภาคส่วนดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้า น้ำประปา น้ำมันเชื้อเพลิง และพลังงานอื่น ๆ ให้ลดลงอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ เพื่อเป็นแนวทางในการประหยัดพลังงานในปัจจุบันการลดการใช้พลังงานยังไม่ได้ปฏิบัติกันอย่างจริงจังหรือต่อเนื่อง ในทุกภาคส่วนราชการมีข้าราชการและลูกจ้างที่ไม่เห็นคุณค่าของการประหยัดพลังงาน โดยไม่คำนึงถึงการใช้พลังงานว่าจะสิ้นเปลืองไปมากน้อยเพียงใด ซึ่งอาจจะเกิดจากขาดความรู้ ความเข้าใจหรือขาดจิตสำนึก

ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีความตระหนักการดำเนินนโยบายเพื่อการประหยัดการใช้พลังงานไฟฟ้า น้ำประปาและน้ำมันเชื้อเพลิง เพราะว่า การใช้พลังงานไฟฟ้า น้ำประปาและน้ำมันเชื้อเพลิง ได้มีแนวโน้มสูงขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการกำกับดูแลให้มีการประหยัดพลังงานไฟฟ้า น้ำประปาและน้ำมันเชื้อเพลิงให้มากขึ้นกว่าเดิมที่เป็นอยู่ มุ่งเน้นการลดปริมาณและมูลค่าของการใช้พลังงานไฟฟ้า น้ำประปาและน้ำมันเชื้อเพลิง ให้น้อยลงกว่าเดิม ผู้จัดทำรายงานจึงมีแนวทางที่จะสร้างจิตสำนึกให้มีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงาน จึงเสนอแนวทางการประหยัดพลังงานไฟฟ้า น้ำประปาและน้ำมันเชื้อเพลิง ให้กับข้าราชการและลูกจ้าง ของฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ปฏิบัติตามมาตรการที่ได้กำหนดเป็นแนวทางเพื่อให้การประหยัดพลังงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อให้ข้าราชการและลูกจ้างเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้พลังงานไฟฟ้า น้ำประปา และน้ำมันเชื้อเพลิง

๓.๒ เพื่อใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่าการสร้างค่านิยมและจิตใต้สำนึกการใช้พลังงาน

๓.๓ เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายงบประมาณในการใช้พลังงานของทางราชการ

๓.๔ เพื่อสนองนโยบายการประหยัดพลังงานภาครัฐและผู้บริหารกรุงเทพมหานคร

๓.๕ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่ส่วนราชการและบุคคลภายนอกผู้มาติดต่อราชการ

๓.๖ เพื่อเป็นต้นแบบการประหยัดพลังงานให้แก่หน่วยงานอื่นๆของกรุงเทพมหานคร

๔. เป้าหมาย

๔.๑ ข้าราชการและลูกจ้างสังกัดฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะได้รับความรู้ความเข้าใจในการใช้พลังงานทำให้ลดการใช้พลังงานและงบประมาณ

๔.๒ ข้าราชการและลูกจ้างเกิดจิตสำนึกในการใช้พลังงาน

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

๕.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

การวิเคราะห์สภาพองค์กร (SWOT Analysis)

เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กร หรือหน่วยในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งทีอาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต

SWOT มีตัวย่อที่มีความหมาย ดังนี้

S: Strengths จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ หมายถึง จุดแข็งขององค์กร ปัจจัยที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่น ควรมาใช้ในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

W: Weakness หมายถึงจุดอ่อนขององค์กร ปัจจัยใดที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรควรปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือขจัดให้หมดไป

O: Opportunities หมายถึงโอกาส ปัจจัยใดที่เป็นประโยชน์ และองค์กรสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านั้นมาเสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรได้

T: Threats หมายถึงอุปสรรค ปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อ หรือก่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งองค์กรต้องหลีกเลี่ยง

หลักสำคัญของ SWOT ก็คือ การวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ ๒ ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก โดยมีขั้นตอนดังนี้

S และ W เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กรทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร แหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร ที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์

O และ T เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมที่องค์กรไม่สามารถควบคุมได้หรือไม่ได้เกิดจากตัวองค์กรเอง ส่วนใหญ่สภาพแวดล้อมภายนอกจะเกี่ยวกับการเมืองสังคมรวมถึงสภาวะทางเศรษฐกิจ ข่าวดังโรคระบาด สงครามระหว่างประเทศ ต้องวิเคราะห์แบบไม่เอนเอียงเพราะจะไม่สามารถนำผลวิเคราะห์มาปรับปรุงองค์กรได้ นอกจากนี้ยังต้องจับตาสถานการณ์ภายนอกองค์กรให้ดี เพราะจุดแข็งบางเรื่องที่เคยเป็นจุดแข็ง เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไปบางทีจุดแข็งก็อาจกลายเป็นจุดอ่อนได้

จากสภาพแวดล้อมและปัจจัยต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์สภาพข้อเท็จจริงเรื่องแนวทางการประหยัดพลังงาน กรณีศึกษาฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย ดังนี้

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

๑.๑ จุดแข็ง (Strengths : S)

๑.๑.๑ ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญและสนับสนุนบรรณรงค์ส่งเสริมการประหยัดพลังงานให้ข้าราชการและลูกจ้าง

๑.๑.๒ ข้าราชการและลูกจ้างมีความพร้อมใจเป็นหนึ่งเดียวร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

๑.๒ จุดอ่อน(Weakness: W)

๑.๒.๑ ข้าราชการและลูกจ้างมีนิสัยเคยชินกับการใช้พลังงานอย่างไม่ระมัดระวังทำให้เกิดการสูญเสียรั่วไหลไป

๑.๒.๒ ข้าราชการและลูกจ้างใช้พลังงานมากเกินไปจนความจำเป็นไม่ได้คิดก่อนใช้ขาดความเอาใจใส่รอบคอบเพื่อให้เกิดการประหยัดพลังงาน

๑.๒.๓ ขาดการบรรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์พลังงานและประหยัดพลังงานไม่ได้กระทำอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

๒.๑ โอกาส (Opportunities: O)

๒.๑.๑ กรุงเทพมหานครมีนโยบายให้ทุกหน่วยงานประหยัดการใช้พลังงานให้คุ้มค่า

๒.๑.๒ ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีสถิติการใช้พลังงานการใช้ไฟฟ้า น้ำประปา น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นข้อมูลตัวเลขเป็นประจำทุกเดือน ซึ่งสถิติดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการกำหนดขั้นตอนการประหยัดพลังงานและป้องกันการสูญเสียพลังงานที่ไม่จำเป็น

๒.๑.๓ ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ภาคธุรกิจมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการประหยัดพลังงานแก่ข้าราชการและลูกจ้างในส่วนราชการ

๒.๒ อุปสรรค (Threats: T)

๒.๒.๑ ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีภารกิจเร่งด่วนนอกเหนือจากงานประจำ ทำให้มีปริมาณงานที่เพิ่มมากขึ้น จำเป็นต้องใช้รถยนต์เพิ่มมากขึ้น เป็นผลทำให้มีการใช้พลังงานน้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มมากขึ้นกว่าค่าปริมาณที่ใช้ตามปกติ จะทำให้การใช้พลังงานเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

๒.๒.๒ ขาดความร่วมมือเอาใจใส่ของข้าราชการและลูกจ้างฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีผลทำให้การประหยัดพลังงานไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า ในส่วนของจุดแข็งของฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีความพร้อมใจเป็นหนึ่งเดียว ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานเรื่องหนึ่งเรื่องใดให้สำเร็จ และผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญสนับสนุนในการบรรณรงค์ส่งเสริมให้ประหยัดพลังงาน ซึ่งจะต้องนำจุดแข็งดังกล่าวข้างต้นมาแก้ไขปัญหาจุดอ่อนในเรื่องความเคยชินกับการใช้พลังงานอย่างไม่ระมัดระวังใช้พลังงานมากเกินไปจนความจำเป็น

ไม่ได้คิดก่อนใช้ ขาดความเอาใจใส่รอบคอบเพื่อให้เกิดการประหยัดพลังงาน ขาดการณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานและประหยัดพลังงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยจะต้องใช้โอกาสในเรื่องการนำสถิติตัวเลขที่ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีอยู่มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแผนโครงการ และขั้นตอนในการประหยัดพลังงานให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นไปตามเป้าหมายรวมทั้งมีการณรงค์ประชาสัมพันธ์การประหยัดพลังงานให้ข้าราชการและลูกจ้าง ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีความพร้อมใจกันมีส่วนร่วมในการลดการใช้พลังงานด้วยความเอาใจใส่และตั้งใจจริง

๕.๒ แนวคิดในการประหยัดพลังงาน

พลังงาน คือสิ่งที่มีค่าและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของเราทุกคน ไม่ว่าจะเป็นพลังงานไฟฟ้า พลังงานน้ำ พลังงานน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งความต้องการใช้พลังงานมีอัตราที่เพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี ในขณะที่พลังงานต่าง ๆ มีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น วิธีการประหยัดพลังงานซึ่งทำได้ทุกแห่งไม่ว่าจะในบ้าน ในรถยนต์ ในโรงเรียน และในสถานที่ทำงาน แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าเราจะทำอย่างไรถึงจะช่วยกันประหยัดพลังงานของฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะให้เพียงพอกับความต้องการใช้ของทุกคน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน

๕.๒.๑ แนวคิดการมีส่วนร่วม

แนวคิดการมีส่วนร่วม รัฐบาลเริ่มมีการนำมาใช้เนื่องจากความล้มเหลวของการพัฒนาประเทศในอดีตที่ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ ริเริ่ม วางแผนหรือประเมินผล ทำให้ประชาชนเฉยเมยต่อโครงการต่างๆ (ภูมิธรรม เวชยชัย, ๒๕๒๘) และไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ทำให้ผลการพัฒนาที่ผ่านมาไม่ยั่งยืน (ประพนธ์ ปิยรัตน์, ๒๕๓๔) เขียนโดย auddy ที่ ๐๙:๑๘ สำหรับแนวคิดการมีส่วนร่วม (Participation) นั้นมีมานานแล้ว ถือเป็นหลักการพัฒนาแนวใหม่ที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยมนุษย์ ได้มีนักวิชาการและผู้รู้หลายท่านให้ความหมายไว้ดังนี้

๕.๒.๒ ความหมายของการมีส่วนร่วม

United Nations (อ่างใน สุพรชัย มั่งมีสิทธิ์, ๒๕๓๕) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า เป็นการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างกระตือรือร้น ทำให้มีพลัง เริ่มตั้งแต่กระบวนการตัดสินใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายทางสังคมในการจัดการทรัพยากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และปฏิบัติตามแผนงานโครงการต่างๆ

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (๒๕๒๔) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมาร่วมคิด ริเริ่ม ร่วมพิจารณาในการตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง ซึ่งในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทนั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาที่ว่า มนุษย์ทุกคนปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และต้องยอมรับโดยบริสุทธิ์ใจว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาส และได้รับการชี้แนะอย่างถูกต้อง อมร นนทสุต (๒๕๒๘) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึงงานหรือกิจกรรมใดๆ ที่ประชาชนมีความเป็นเจ้าของและบริหารจัดการด้วยตนเอง โดยมีองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ องค์กรชุมชน กำลังคน และกองทุนต่างๆ

ทวิทอง หงส์วิวัฒน์ (๒๕๒๗) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นกิจกรรมที่ประชาชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการ ควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากร ตลอดจนปัจจัยการผลิตที่มีในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรี ในฐานะสมาชิกของสังคม โดยประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญาของตนเองด้วย ดังนั้นการมีส่วนร่วมจึงเป็นทั้งวิธีการและเป้าหมายที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (๒๕๒๗) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง ความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ และอารมณ์ของบุคคลในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่ม ทำให้เกิดความรับผิดชอบในกลุ่ม

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (๒๕๒๗) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมว่า เป็นกระบวนการที่รัฐส่งเสริมชักนำ และสนับสนุน ตลอดจนสร้างโอกาสในชุมชน บุคคล กลุ่มคน ชุมชน สมาคม มูลนิธิ และองค์การ รวมถึงรูปแบบของอาสาสมัครต่างๆ เพื่อเข้ามาร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เขียนโดย auddy ที่ ๐๙:๑๙

นโยบายการประหยัดพลังงาน ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีให้ภาครัฐลดใช้พลังงาน ๑๐% หากไม่ปฏิบัติตามเสนอค่าโทษต่งบฯ ปี ต่อไป

นายแพทย์ทศพร เสรีรักษ์ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยผลการประชุม คณะรัฐมนตรี(ครม.)ว่า ในที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับแนวทางประหยัดพลังงานของหน่วยงานราชการ โดยเสนอให้มีข้อบังคับการประหยัดพลังงานลดลง ๑๐% จากปีก่อน หากหน่วยใดใช้ไฟฟ้าเกิน ๑๕% จากปีก่อน จะเสนอให้มีการค่าโทษต่งบประมาณประจำปีในปีต่อไป โดยรัฐบาลได้กำชับหน่วยงานต่าง ๆ ให้ช่วยกันประหยัดพลังงาน และขอความร่วมมือจากประชาชนให้ร่วมประหยัดพลังงานด้วย

๕.๒.๓ มาตรการประหยัดพลังงาน

วิธีการประหยัดไฟฟ้า

๑. เครื่องปรับอากาศ

- ตั้งเวลาเปิด - ปิดเครื่องปรับอากาศ
- ช่วงเช้าเปิดเวลา ๐๙.๐๐-๑๑.๓๐ น.
- ช่วงบ่ายเปิดเวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๐๐น.
- ปิดเครื่องปรับอากาศทันทีหลังเลิกใช้งาน
- ตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศที่ ๒๕-๒๖ องศาเซลเซียส
- ทำความสะอาดแผ่นกรองไส้กรองของเครื่องปรับอากาศอย่างน้อย ๒ เดือน/ครั้ง
- ทำความสะอาดแผงระบายความร้อนทุก ๖ เดือน
- ข้อเสนอแนะ ครมวางแผนเปลี่ยนเครื่องปรับอากาศที่ไม่มีประสิทธิภาพพระยะยาว

๒. เครื่องทำน้ำร้อนและน้ำเย็น

- ควรเปิดเครื่องทำความเย็นเวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น.
- ตรวจสอบระดับน้ำไม่ให้มากหรือน้อยกว่าที่ระดับกำหนด และไม่ใช้น้ำเย็นในการเติมกระติกน้ำร้อน(สำหรับกระติกน้ำร้อน)
- หมั่นตรวจสอบเช็คอุปกรณ์ตั้งตู้เย็นห่างฝาผนัง อย่างน้อย ๑๕ เซนติเมตร เพื่อระบายความร้อน

- ทำความสะอาดอย่างน้อยที่จำเป็นอย่างสม่ำเสมอ อาทิตย์ละ ๑ ครั้ง

๓. ตู้เย็น

- หมั่นตรวจเช็คของแช่ในตู้เย็น และควรนำสิ่งของ/อาหารที่ไม่จำเป็นออกจากตู้เย็น
- ไม่ควรนำของร้อนแช่ตู้เย็น และไม่เปิดตู้เย็นไว้เป็นเวลานาน
- ควรละลายน้ำแข็งที่เกาะภายในตู้เย็น เมื่อน้ำแข็งเกาะเกินมาตรฐาน และหมั่นตรวจสอบขอบยางของตู้เย็นว่าขอบยางปิดสนิท

๔. ไฟฟ้าแสงสว่าง

- เปลี่ยนบัลลาสต์อิเล็กทรอนิกส์ปีละ ๑๐% ของจำนวนทั้งหมด
- ติดตั้งสวิตช์ ๑ สวิตช์ ปิดทั้งห้องพร้อมตั้งเวลา
- ติดตั้งมิเตอร์เพื่อวัดค่าพลังงานในแต่ละชั้น
- รณรงค์การเดินขึ้นบันไดแทนลิฟต์
- ปรับแผนผังให้ใช้พื้นที่/โต๊ะทำงานในสำนักงานให้เหมาะสมกับการใช้พลังงาน

๕. คน

- มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ
- ตั้งมาตรฐานปิดหน้าจอกอมพิวเตอร์อัตโนมัติ ภายใน ๑๐ นาที
- ทำความสะอาดหลอดไฟฟ้า อย่างน้อย ๓ เดือน/ครั้ง ลดได้ ๑๐%
- ถอดปลั๊กอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดเมื่อเลิกใช้งานลดพลังงานได้ ๕%
- ปิดเครื่องปรับอากาศก่อนเลิกใช้งาน ๓๐ นาที

๖. วิธีการประหยัดน้ำ

- ใช้น้ำประปาอย่างประหยัด หมั่นตรวจสอบและรีบแก้ไขเมื่อพบการรั่วซึมแจ้งเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องทราบดำเนินการ
- ใช้หัวก๊อกน้ำที่มีอุปกรณ์ควบคุมอัตราการไหลของน้ำและให้เปลี่ยนเมื่อมีการชำรุด
- ไม่เปิดน้ำทิ้งไว้เมื่อไม่ได้ใช้งาน /เปิดน้ำให้แรงพอสมควร
- ใช้แก้วน้ำหรือภาชนะรองน้ำ ขณะล้างหน้า ล้างมือ ไม่ควรปล่อยน้ำไหลตลอดเวลาขณะล้างหน้าหรือล้างมือหรือล้างภาชนะ
- ล้างรดด้วยฟองน้ำและรองน้ำใส่ถังแทนการใช้สายยางฉีดน้ำโดยตรง
- ใช้สปริงเกอร์หรือฝักบัวรดน้ำต้นไม้แทนการฉีดน้ำด้วยสายยางและปิด-เปิดให้เป็นเวลา
- ทำการจดบันทึกปริมาณการใช้น้ำจากมิเตอร์วัดน้ำทุกวัน เพื่อสังเกตความผิดปกติ

- นำขวดพลาสติกเติมน้ำให้เต็ม นำไปใส่ถังพักน้ำของชักโครก เพื่อลดปริมาณการใช้น้ำ
๗. วิธีประหยัดน้ำมันเชื้อเพลิง
- ขับรถไม่เกิน ๙๐ กม./ชม.
 - ความเร็วสูงสุดที่กฎหมายกำหนดไว้ ทางธรรมดา ๙๐ กม./ชม. ทางด่วน ๑๑๐ กม./ชม.
 - ไม่ขับกีดคันเครื่องทางเดียวกันไปด้วยกัน
 - หลีกเลียงชั่วโมงเร่งด่วน
 - ใช้โทรศัพท์/โทรสารเลี่ยงรถติด
 - ใช้อุปกรณ์สื่อสารแทนการเดินทาง
 - หากเร่งด่วนก็ใช้วิธีส่งทางโทรสาร
 - หากเป็นเอกสารที่ไม่สำคัญก็ใช้วิธีรวบรวมเอกสารแล้วส่งพร้อมกัน
 - หนังสือเวียนที่ไม่สำคัญใช้วิธีส่งทางอีเมลหรือส่งไปรษณีย์
 - วางแผนก่อนเดินทาง
 - ลมยางต้องพอดีและไส้กรองรถต้องสะอาด
 - ไม่บรรทุกของเกินจำเป็น
 - ตรวจสอบเช็คเครื่องยนต์เป็นประจำ
๘. วิธีประหยัดพลังงานด้วยกระบวนการ ๗R รักโลก

Reduce ลดการใช้ เป็นการลดใช้ทรัพยากรให้เหลือเท่าที่จำเป็นหรือนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เช่น ใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าหวาย เลิกจ้อ ถุงพลาสติก ใช้กล่องข้าว หรือ ปิ่นโต ลดใช้กล่องโฟม ใช้แก้วน้ำส่วนตัว งดใช้แก้วที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง พยายามอย่าใช้กระดาษเปลือง ควรพิมพ์และถ่ายเอกสารเท่าที่จำเป็น จะช่วยลดการตัดต้นไม้และลดพลังงานการผลิตได้

Reuse ใช้ซ้ำ เป็นการนำกลับมาใช้ใหม่ หรือใช้อีกครั้ง หรือหลาย ๆ ครั้ง เช่น แยกประเภทกระดาษที่ใช้แล้ว เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่อย่างเหมาะสม กระดาษดีนำมาใช้พิมพ์ใหม่เป็นกระดาษ ๒ หน้าสำหรับเอกสารร่าง กระดาษ ๒ หน้าทำเป็นถุงใส่ของ

Recycle นำกลับมาใช้ใหม่ เป็นการนำวัสดุที่หมดสภาพแล้วหรือที่ใช้แล้วมาแปรสภาพด้วยกระบวนการต่าง ๆ เพื่อนำกลับมาใช้หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น คิดก่อนทิ้งว่าขยะ ช่วยกันแยกประเภทขยะ เพื่อให้ได้ขยะรีไซเคิล มากที่สุด และเพื่อช่วยลดขั้นตอนและลดพลังงานในการกำจัดขยะ เนื่องจากขยะแต่ละชนิดมีวิธีการกำจัดที่ไม่เหมือนกัน คัดแยกน้ำมันพืชที่ใช้แล้วเพื่อนำไปผลิตไบโอดีเซล

Repair ซ่อมแซม เป็นการซ่อมแซมให้ใช้งานได้ใหม่ เช่น กระจกพลาสติก ที่แตกร้าวหรือเป็นรู ใช้กาวประสานหรืออุดรูเหล่านั้น มันก็ยังใช้ได้เหมือนเดิม ทำให้อายุการใช้งานนานขึ้น การกลายเป็นขยะก็ยืดเวลาออกไป

Reject ปฏิเสธ เป็นการปฏิเสธการใช้ทรัพยากรแบบครั้งเดียวทิ้ง หรืออาหารนำเข้าจากแดนไกล หรือการปฏิเสธใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ทำลายโลก เช่น พลาสติก กล่องโฟมบรรจุอาหาร

Return ตอบแทน เป็นการตอบแทนสิ่งที่พวกเราได้ทำลายไปคืนสู่โลก เช่น ปลูกต้นไม้กันเยอะ ๆ เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวคืนแก่โลก ช่วยโลกสดใส ลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลดปัญหาโลกร้อน

Rethink คิดใหม่ เป็นการเปลี่ยนความคิดเรื่องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่ได้ทำตามกระแสแต่อย่างเดียวนแต่ทำจากใจหรือจิตสำนึกที่ดี เช่น การซื้อสินค้าที่ผลิตจากวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

กรอบแนวทางการดำเนินการ

จากการประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมโดยการวิเคราะห์ SWOT แล้ว ได้นำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ทำให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคมาจัดทำแนวทางในการประหยัดพลังงาน กรณีศึกษาฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดทำโครงการเกี่ยวกับแนวทางการประหยัดพลังงาน เพื่อเสนอขอความเห็นชอบและขออนุมัติโครงการ

๑.๑ โครงการอบรมให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกด้านการประหยัดพลังงานให้แก่ข้าราชการและลูกจ้าง

- สร้างสัญลักษณ์รวมพลังให้ความร่วมมือในการประหยัดพลังงานในองค์กร
- กำหนด ๑ วันในสัปดาห์ (วันทำการ) เพื่อลดการใช้พลังงานสูงสุด

๑.๒ โครงการปลูกพืชสีเขียวบริเวณกันสาดโดยรอบอาคาร

- ปลูกพืชสีเขียวบริเวณกันสาดโดยรอบอาคารและเชิญชวนอาคารบ้านเรือนที่ใกล้เคียงปลูกพืชสีเขียวเพื่อลดโลกร้อน

๒. จัดตั้งคณะทำงานด้านการจัดการพลังงาน ประกอบด้วย

- ตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ เป็นประธาน
- ตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานรักษาความสะอาดชำนาญงาน
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานกวาด เป็นกรรมการ
- ตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานรักษาความสะอาดชำนาญงาน
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานรักษาความสะอาด เป็นกรรมการ
- ตำแหน่งเจ้าหน้าที่งานรักษาความสะอาดชำนาญงาน
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูลและไขมัน เป็นกรรมการ
- ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเกษตร
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ เป็นกรรมการ
- ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน เป็นกรรมการ/เลขานุการ
ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานธุรการ

๓. คณะทำงานร่วมกันประชุมและมอบหมายความรับผิดชอบ ดังนี้

๓.๑ ประเมินสถานการณ์การจัดการพลังงานเบื้องต้น ดังนี้

๓.๑.๑ สํารวจตรวจสอบการใช้พลังงาน ไฟฟ้า น้ำประปา น้ำมันเชื้อเพลิง และพลังงานอื่น ๆ เช่น - ไฟฟ้า มีเครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้า จำนวนกี่ชนิด จำนวนเท่าใด เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคอมพิวเตอร์ กระจกน้ำร้อน เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องพิมพ์สำเนาเอกสาร พัดลม เครื่องปรับอากาศ ปลั๊กไฟฟ้าแสงสว่าง หลอดไฟนีออนที่ให้แสงสว่างมีกี่ดวง สถานที่ตั้งอยู่ในบริเวณใดบ้าง

- น้ำประปา สํารวจจุดรั่วไหล มีท่อรั่ว อุปกรณ์ส่วนควบของก๊อกน้ำ ท่อน้ำ
- น้ำมันเชื้อเพลิง สํารวจครุภัณฑ์ยานพาหนะและเครื่องจักรกลที่ใช้ น้ำมัน

เชื้อเพลิง ใช้งานมีจำนวนกี่คัน ในแต่ละวันใช้รถจำนวนเท่าใด จำนวนเที่ยวในการปฏิบัติงาน การซ่อมบำรุงรักษา

๓.๑.๒ รวบรวมสถิติปริมาณการใช้ไฟฟ้า น้ำประปา น้ำมันเชื้อเพลิง ของปีที่ผ่านมาเปรียบเทียบกับปีปัจจุบันก่อนดำเนินการและหลังดำเนินการ

๔. นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการประหยัดพลังงาน มอบหมายหน้าที่ให้ผู้รับผิดชอบ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในการดำเนินการประหยัดพลังงาน ว่ามีวิธีใดบ้างที่จะทำให้ประหยัดพลังงาน โดยไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการพร้อมการจัดทำแผนปฏิบัติงาน และจัดทำคู่มือวิธีการประหยัดพลังงานในการใช้ไฟฟ้า น้ำประปา น้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยยึดถือตามที่กรุงเทพมหานครได้มีนโยบายกำหนดไว้

๕. นำแนวทางการประหยัดพลังงานที่คณะทำงานได้กำหนดไว้เสนอผู้อำนวยการเขต เพื่อขอความเห็นชอบโดยผ่านหัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ

๖. ผู้อำนวยการเขต เห็นชอบแนวทางการประหยัดพลังงานแล้วปิดประกาศและเวียนหนังสือให้ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ทราบและถือปฏิบัติ

๗. จัดประชุม/อบรม ข้าราชการและลูกจ้าง เพื่อชี้แจงแนวทางการเนินการในการประหยัดพลังงานในสาระสำคัญเกี่ยวกับความรู้ คำอธิบาย ในการใช้อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้า น้ำประปา น้ำมันเชื้อเพลิงและพลังงานอื่น ๆ

๘. สร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของข้าราชการและลูกจ้าง ในการประหยัดพลังงาน

๘.๑ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รณรงค์ และเชิญชวนให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงาน ให้ทราบโดยทั่วกัน

๘.๒ ประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของพลังงาน

- จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานให้แก่ ข้าราชการและลูกจ้าง
- จัดตั้งมุมเรียนรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงาน ใช้อย่างไรให้คุ้มค่า เพื่อประหยัด
- รณรงค์ลดการใช้พลังงาน เช่นการปลุกต้นไม้ภายในหน่วยงาน แต่งกายให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ

๙. สรุปรายงานผลการดำเนินการประหยัดพลังงานนำเรียนผู้อำนวยการเขตทราบ

๑๐. ติดตามประเมินผลการประหยัดพลังงานอย่างต่อเนื่อง

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

๑. ผู้เสนอแนวคิด ได้แก่ ผู้เสนอรายงานส่วนบุคคล ชื่อน.ส.สุภาวรรณ วงศ์วิริยะ

๒. ผู้เข้าร่วมดำเนินการ ได้แก่

๒.๑ หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ เป็นผู้กำกับควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน

๒.๒ คณะทำงานด้านการจัดการพลังงาน

- เจ้าหน้าที่งานรักษาความสะอาดชำนาญงาน ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานกวาด

- เจ้าหน้าที่งานรักษาความสะอาดชำนาญงาน ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานรักษาความสะอาด

- เจ้าหน้าที่งานรักษาความสะอาดชำนาญงาน

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูลและไขมัน

- เจ้าพนักงานการเกษตร

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้

- เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานธุรการ

๒.๓ ข้าราชการและลูกจ้างฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ

ผู้สนับสนุน ได้แก่ ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตที่ส่งราชการในฝ่ายรักษา-
ความสะอาดและสวนสาธารณะ

๗. ระยะเวลาการดำเนินการ

เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙

แผนปฏิบัติการแนวทางการประหยัดพลังงาน ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๙

รายละเอียดการดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑.จัดทำโครงการและขออนุมัติโครงการ	—											
๒.แต่งตั้งคณะทำงานด้านการจัดการพลังงาน	—											
๓.คณะทำงานประชุมและมอบหมายผู้รับผิดชอบ		—										
๔.กำหนดแนวทางประหยัดพลังงาน			—									
๕.ขอเขตเห็นชอบแนวทางประหยัดพลังงาน			—									
๖. เวียนแจ้งแนวทางประหยัดพลังงาน			—									
๗. จัดประชุมชี้แจงแนวทางประหยัดพลังงาน				—								
๘. สร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมประหยัดพลังงาน					—							
๙. สรุปรายงานการประเมินผล						—						—
๑๐.ติดตามประเมินผลการประหยัดพลังงาน อย่างต่อเนื่อง									—			

๘. แนวทางการติดตามและประเมินผล

๘.๑ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลผลิต (Output)

ข้าราชการและลูกจ้างฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ได้รับ ความรู้ ความเข้าใจ จากการประชุม/อบรม จากการณ์รณรงค์ประชาสัมพันธ์ จัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ ตั้งมุมเรียนรู้ในการประหยัดพลังงานในคุ่มค่า จากการให้ความรู้กลุ่มย่อยไปสู่กลุ่มใหญ่ทำให้เกิดการ ตื่นตัวกับการประหยัดพลังงานภายในหน่วยงานและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการ ประหยัดพลังงานที่บ้านของตนเอง

ตัวชี้วัดความสำเร็จ ระดับผลลัพธ์ (Outcom)

- ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขตป้อมปราบศัตรู พายสามารถลดรายจ่าย ลดการใช้พลังงานในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ ได้อย่างน้อยร้อยละ ๑๐% เมื่อ เทียบกับการใช้พลังงานปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘
- ข้าราชการและลูกจ้างมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในมาตรการประหยัด พลังงานสามารถลดรายจ่ายและลดการใช้
- เป็นต้นแบบการประหยัดพลังงานให้กับส่วนราชการต่าง ๆ ในสำนักงานเขต

๘.๒ วิธีการ/เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลสำเร็จ

วิธีการ

- ๘.๒.๑ จัดทำฐานข้อมูลสถิติการใช้พลังงาน
- ๘.๒.๒ ประเมินผลจากการเปรียบเทียบสถิติการใช้พลังงานของปีที่ผ่านมา (ก่อนดำเนินการ)และปีปัจจุบัน(หลังดำเนินการ) จากทุกระยะ ๖ เดือน
- ๘.๒.๓ ผลการตรวจประเมินตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๕๘ ตามมิติที่ ๓ ข้อ ๓.๔ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลสำเร็จ
- ๘.๒.๔ สามารถตรวจสอบจากรายงานข้อมูลการใช้ไฟฟ้า น้ำประปา และ น้ำมันเชื้อเพลิงประจำปีเดือน
- ๘.๒.๕ ใช้แบบทดสอบถามความรู้ความเข้าใจในการใช้พลังงานก่อน ดำเนินการและหลังดำเนินการ

๙. ข้อเสนอแนะ

- ๙.๑ ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ควรให้ความสนใจกระตุ้นเตือนสร้างจิตสำนึก ให้กับข้าราชการและลูกจ้างร่วมมือร่วมใจกันประหยัดพลังงานดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- ๙.๒ มีระบบฐานข้อมูลการประชาสัมพันธ์และระบบติดตามผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถติดตามและพัฒนากิจการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- ๙.๓ วางมาตรการประหยัดพลังงานในหน่วยงานให้ถือปฏิบัติ
- ๙.๔ ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ภาคธุรกิจ มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการ ประหยัดพลังงานแก่ข้าราชการและลูกจ้างให้ทันสมัย

ภาคผนวก

มาตรการประหยัดพลังงานในฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำนักงานเขตป้อมปราบ
ศัตรูพ่าย

๑. ให้ปิดไฟส่องสว่าง ช่วงพักเที่ยงเวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น. และปิดไฟฟ้าในส่วนที่ไม่ใช้งาน
๒. ให้ปิดไฟส่องสว่างพื้นที่ส่วนกลาง ตั้งแต่เวลา ๑๖.๑๑ – ๑๘.๐๐ น. โดยให้เวรรักษาความปลอดภัยมีหน้าที่ดูแล ปิด – เปิด
๓. ให้เปิดเครื่องปรับอากาศ โดยตั้งอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศที่ ๒๕- ๒๖ องศาเซลเซียสและปิดเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติงาน
๔. ให้ทำความสะอาดแผ่นกรองอากาศและคอยล์ความเย็นอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
๕. ทำความสะอาดแผงระบายความร้อนทุก ๖ เดือน
๖. ตรวจสอบเครื่องปรับอากาศที่ใช้งานเกิน ๕-๗ ปี ประกอบการพิจารณาจัดหาทดแทนตามความเหมาะสมและจำเป็น
๗. เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้สำนักงานถอดปลั๊กเมื่อเลิกใช้งานทุกวัน
๘. การขึ้นลงชั้นเดียวควรใช้บันได และกดลิฟท์เพียงครั้งเดียวแม้ต้องรอนาน
๙. กำหนดเปิดลิฟท์วันจันทร์- วันศุกร์ เวลา ๐๘.๐๐ น.-๑๘.๐๐ น. และปิดลิฟท์ในวันหยุดราชการ
๑๐. ให้ใช้ระบบ Car Pool ในการติดต่อราชการ การรับ – การส่งหนังสือ โดยให้ปรับลดจำนวนครั้งในการเดินทางไปรับ –ส่งหนังสือให้เหมาะสม โดยมอบหมายให้ฝ่ายปกครอง เป็นผู้รับ – ส่งหนังสือระหว่างสำนักงานเขตและศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร วันละ ๒ รอบ
๑๑. รณรงค์การใช้กระดาษ ๒ หน้า Recycle
๑๒. ปิดน้ำทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นการใช้งาน และดูแลมิให้มีการรั่วไหล หรือท่อชำรุด แจ้งฝ่ายปกครอง โดยมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มงานธุรการ เป็นผู้รับผิดชอบควบคุมดูแล

ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย การรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม การเก็บขนมูลฝอย การสุขนถ่ายสิ่งปฏิกูล การปลูกดูแล และบำรุงรักษาต้นไม้ การพิจารณาอนุญาตตัดและขุดย้ายต้นไม้ในที่สาธารณะ การจัดทำแผนการปลูกต้นไม้และพื้นที่สีเขียวในพื้นที่เขต การดูแลรักษาความสะอาดบริเวณโบราณสถาน สถานที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม การสนับสนุนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

หน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย การลดมลพิษ และการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม การขนถ่ายสิ่งปฏิกูล การดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ให้สวยงาม รมรื่น ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

สถานที่ตั้งของอาคารฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ เลขที่ ๖๓ ถนนพะเนียง แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มีข้าราชการและลูกจ้าง จำนวน ๕๑๐ คน แบ่งการปฏิบัติงานออกเป็น ๔ กลุ่มงาน โดยมีหัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดฯ เป็นผู้กำกับ ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้าง ดังนี้

๑. กลุ่มงานกวาด มีหัวหน้ากลุ่มงานกวาดรับผิดชอบควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างตำแหน่งพนักงานกวาด และพนักงานขับรถยนต์กวาดและดูดฝุ่น

๒. กลุ่มงานเก็บขนมูลฝอย มีหัวหน้ากลุ่มงานเก็บขนมูลฝอย ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างตำแหน่งพนักงานเก็บขนมูลฝอยและพนักงานขับรถยนต์เก็บขนมูลฝอย

๓. กลุ่มงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูล มีหัวหน้ากลุ่มงานขนถ่ายสิ่งปฏิกูล ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างตำแหน่งคนประจำรถและพนักงานขับรถยนต์สูบล้างสิ่งปฏิกูล

๔. กลุ่มงานปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ มีหัวหน้ากลุ่มงานปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ เป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้างตำแหน่งคนสวนและพนักงานขับรถบรรทุกน้ำ

๕. กลุ่มงานธุรการ มีหัวหน้ากลุ่มงานธุรการ เป็นผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการและลูกจ้าง ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี เจ้าพนักงานธุรการ ซึ่งในแต่ละกลุ่มงานได้รับมอบหมายให้ควบคุมดูแลการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของรถที่ใช้งาน